

Het ‘Burgerforum Klimaat’ van RutteVier gaat gelukkig mislukken

Posted on 28 juni 2023 by Paul Verburgt

Als het aan het kabinet ligt komt er volgend jaar een Nationaal Burgerforum Klimaat. Een verzameling van 175 door het lot aangewezen Nederlanders die de politiek moet adviseren over *duurzame consumptie, circulariteit en reizen*.

De verantwoordelijke ministers Jetten en Bruins Slot vinden hun plan helemaal geweldig en geven zichzelf in hun [persverklaring](#) de ene na de andere schouderklop.

Meer mensen invloed geven op de grote veranderingen in hun dagelijks leven als gevolg van de klimaatcrisis, aldus Jetten. Vooral de mensen die niet vanzelfsprekend hun stem laten horen, voegt Bruins Slot daar devoot aan toe. En: het burgerforum is een versterking van de representatieve democratie.

Toe maar!

Veilige onderwerpjes

Voor de gemiddelde Nederlander vormen bestaanszekerheid, politiek en immigratie de top 3 van de grote maatschappelijke vraagstukken. Als het kabinet met zo'n burgerforum echt de invloed van gewone mensen had willen vergroten, was het gekomen met een *Burgerforum Vertrouwen in de Politiek* of met een *Burgerforum Immigratie & Integratie*.

Niet dus, veel te riskant. *Klimaat* moet het zijn en dan natuurlijk niet de vraag of we tientallen miljarden belastinggeld moeten besteden voor een temperatuurreductie over 75 jaar van 0,000036 graden. Ook te riskant.

Nee, de mensen-die-niet-vanzelfsprekend-hun-stem-laten-horen mogen het doen met veilige onderwerpjes als duurzaam eten en reizen. Insecten, zeewier, geen privévliegtuigjes en alleen nog op vakantie met de trein. Hoewel trein... we kunnen niet eens de trein naar Londen in bedrijf houden omdat er door werkzaamheden in Amsterdam de douanekantoortjes zijn gesloten. Of moet het burgerforum daar een oplossing voor bedenken?

Burgerfora zijn de nieuwe hit van weldenkend Nederland, met name van klimaatactivistisch Nederland. De waardering voor de representatieve democratie in die kringen nadert de nul. Dat stelsel is niet in staat om de klimaatcrisis op te lossen, is de heersende opvatting.

Sommigen pleiten dan ook zonder gêne voor 'het onder curatele plaatsen' van de democratie, anderen flirten openlijk met dictatuur. Er zijn er ook die de 3,5 miljoen ouderen hun stemrecht willen ontnemen, omdat die hun ogen sluiten voor de dreigende ondergang van de planeet en dus 'verkeerd' stemmen. Het wachten is op een stemrechtban voor burgers zonder schooldiploma of nette betrekking.

Denk niet dat de mensen die u en ik in de Tweede Kamer hebben gekozen onze kant zullen kiezen. Op links wil men de *klimaatnoodtoestand* uitroepen, wat inherent betekent het uitschakelen van oppositie en vrije meningsvorming.

Verder is er brede aanhang voor constructen als burgerfora. Ter linkerzijde uiteraard, maar ook in de coalitie.

Autocratisch

Waar veel volksvertegenwoordigers gruwen van directe democratie als referenda (zelfs als die alleen raadplegend zijn) en weinigen ooit zijn betrappt op verbeterplannen voor de bestaande representatieve democratie, daar juichen ze voor het burgerforum. Voor zover die over het klimaat gaat natuurlijk.

Het stond wel vast dat het kabinet met een Burgerforum Klimaat zou komen. Jetten is er dol op: het geeft de zelfbenoemde klimaatdrammer een uitgelezen kans om de trage en wellicht onwillige representatieve democratie te omzeilen en tegelijk de indruk te wekken dat hij heel modern en open de samenleving bij zijn beleid betreft.

Het sluit naadloos aan bij het autocratische optreden van EU-commissaris Frans Timmermans en op de drijvende krachten in parlement en samenleving die alles opzij willen zetten om de planeet te redden of – wat steeds duidelijker wordt – een ander soort maatschappij in te richten.

Gratuit

Er is de afgelopen jaren door deskundigen met eentonige regelmaat aangetoond dat burgerfora constructies zijn die uiteindelijk de welbespraakte bovenlaag van de samenleving nog meer invloed geven dan ze nu al heeft. Ook dat burgerfora aan de leiband zullen lopen van een overheid die het politieke kader definieert, de gespreksonderwerpen bepaalt en beslist wat ze van de adviezen overneemt.

En dat het volmaakt gratis zo niet misleidend is om een burgerforum aan het werk te zetten zonder dat er een afweging met andere maatschappelijke vraagstukken en (financiële) prioriteiten wordt gemaakt. Laat staan dat helder is hoe de relatie tussen zo'n burgerforum en de bestaande democratische rechtsorde is.

Ook de idee om de leden van zo'n forum door loting aan te wijzen, is hoogst dubieus. Het lijkt objectief, maar wat zal de praktijk zijn? Als het lot je treft, ben je dan verplicht mee te doen? Ondenikbaar en dus zullen de beroepsvergadelaars, de hoogopgeleiden en mensen met vrije tijd de zetels vullen. De enkele kleine ondernemer of huisschilder die per ongeluk in een forum verzeild raakt, zal zonder mankeren door de vergadertijgers worden overruled.

En dan zo'n getal: 175. Klinkt veel en dat is het ook als je voor de koffie en de vergaderzaal moet zorgen, maar het is niets. 175 mensen op 13 miljoen kiesgerechtigden!

Maar, twijfel is wel het laatste wat de aanhangers van burgerfora bekruipt. Kijk maar eens naar de stelligheid waarmee ze hun opvattingen poneren. Of is het triomfantelijkheid? *Nu is het aan ons* heet het boekje van de baas van het piepkleine Bureau Burgerberaad, Eva Rovers. Met als omineuze ondertitel *Oproep tot echte democratie*. Ze kent Jetten en zal door hem dus wel worden ingehuurd om het Burgerforum Klimaat te begeleiden.

Het Burgerforum Klimaat kan grofweg twee paden bewandelen. Het verliest zich in details over haveremelk en fietspaden of het komt met een reeks radicale plannen zoals een autoverbod in alle binnensteden en sluiting van stallen en slachterijen.

‘Ook dit kunnen ze niet’

Een serieus kabinet kan met geen van beide iets en zal er hooguit wat dingetjes uitplukken. Dat zal de forumleden die dachten invloed te krijgen, tot op het bot frustreren. De Kamer zal – want zo gaat dat – het kabinet bestraffend toespreken en geen seconde de schuld bij zichzelf zoeken. De burgerforum-aanhangers zullen roepen dat de eerste keer altijd moeilijk is en dat het kabinet vooral nog een poging moet doen. En de burgers? Die zullen alleen maar denken: ook dit kunnen ze niet.

Daar sta je dan met je burgerforum.

Denk eens na voor je dit soort plannen lanceert.

*Verskillende auteurs publiceren in Wynia's Week al enkele jaren tegen de **verhulde machtsgreep** van activisten en politici om door middel van ‘burgerfora’ de parlementaire democratie te ondermijnen. Zoals [HIER](#) bijvoorbeeld.*

Wynia's Week verschijnt 104 keer per jaar met even onafhankelijke als broodnodige berichtgeving. De donateurs maken dat mogelijk. [Doet u mee?](#) Hartelijk dank!